

Conferència d'estiu d'Euroconstruct Situació i previsions del sector de la construcció a Europa

Euroconstruct és un grup independent d'anàlisi format per 19 instituts europeus que anualment celebra dues conferències, una a l'estiu i una altra a l'hivern, amb la finalitat de presentar els seus informes sobre la situació actual i futura dels mercats de la construcció, relatius a l'edificació residencial i no residencial i a l'enginyeria civil, tant referent a l'obra de nova planta com a la de rehabilitació. L'ITeC elabora l'informe d'Espanya per al grup Euroconstruct.

Enguany la conferència d'estiu s'ha celebrat a Dublín, organitzada per DKM Economic Consultants, el membre irlandès del grup.

Intervenien:

Anton M. Checa, Director General de l'ITeC
Josep R. Fontana, Unitat de Prospectiva Econòmica de l'ITeC

Per a més informació:

Albert Bassols i Sergi Cañisà, IP Comunicació
Tel 93 414 31 75
Fax 93 200 29 96
abassols@ipcomunicacion.com
scanisa@ipcomunicacion.com

Barcelona, 7 de juliol de 2010

Situació i previsions a Europa

2010 pot ser el final de la recessió,

però no necessàriament l'inici de la recuperació

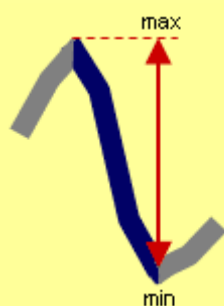
El sector construcció europeu deixa enrere un dels pitjors exercicis en la seva història recent després de tancar el 2009 amb una baixada de la producció del -8,8%. En efecte, l'edificació residencial i no residencial van patir descensos de dos dígit, es va contreure també la rehabilitació i l'únic sector que es va escapar dels nombres vermells va ser l'enginyeria civil, que encara va aconseguir mantenir els nivells de producció del 2008.

La previsió per al 2010 segueix sent negativa (-4,0%) per al global de la construcció. Per mercats, les notícies són dispers: s'alleuja bastant la intensitat de la crisi en l'habitatge de nova planta (-3,0%) i en la rehabilitació (-1,1%), però per altra banda continua a plena intensitat la recessió en l'edificació no residencial (-11,1%) i s'esperen, per primer cop des de mitjans dels noranta, registres negatius en enginyeria civil (-1,7%)

Se segueix esperant un canvi de signe en el 2011 (+1,2%) com avantsala a un creixement una mica més afermat (+2,4%) en el 2012. De tota manera, és sens dubte prematur interpretar aquestes previsions com un símptoma de normalització: si s'espera creixement és perquè en alguns mercats, en alguns països, es donen les circumstàncies perquè la producció es recuperi. Però aquests nínxols de creixement hauran de conviure amb segments més afeblits on la producció seguirà contraient-se o s'estancarà.

Crisi i recuperació: balanç per països, en dos temps

Temps 1: Impacte de la crisi

Diferència entre la producció assolida al moment àlgid del cicle i la que es preveu assolir en el moment mínim

Caiguda de menys del -9%

Txèquia
Noruega
Àustria
Bèlgica
Suïssa
Alemanya

Caiguda entre -10% i -15%

Regne Unit
Finlàndia
França
Holanda
Suècia

Caiguda entre -16% i -20%

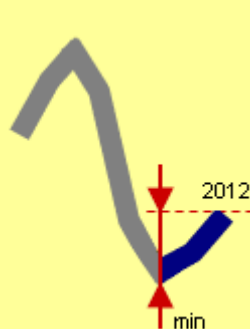
Eslovàquia
Dinamarca
Itàlia
Hongria

Caiguda de més de -30%

Irlanda
Espanya
Portugal

Polònia no ha deixat de créixer al llarg del període que s'analitza

Temps 2: Recuperació prevista

Diferència entre la producció que es preveu arribar en el 2012 i la que es va registrar en el moment mínim del cicle

Pujada de més de +15%

Polònia
Eslovàquia
Hongria

Pujada entre +10% i +15%

Suècia
Dinamarca

Pujada entre +4% i +9%

Noruega
Itàlia
Txèquia
Suïssa
Alemanya
Bèlgica
Finlàndia

Pujada de no més de +3%

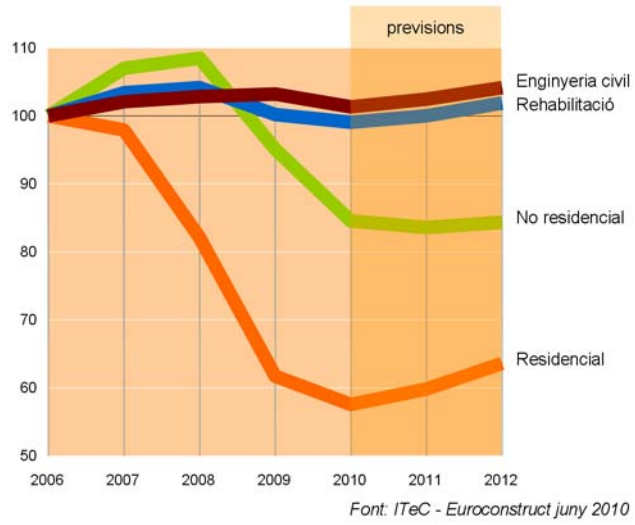
Regne Unit
França
Irlanda
Holanda
Portugal
Àustria
Espanya

L'edificació **residencial** de nova planta ha estat el sector de mercat on la crisi s'ha manifestat amb major virulència. Si es compleixen les previsions i el tram negatiu no es perllonga més enllà de 2010, hauran estat només 3 anys de recessió, però que deixen una profunda petjada: la caiguda acumulada entre 2007 i 2010 haurà estat del -41% en termes de valor; en termes d'unitats, s'hauran deixat de construir, en nombres rodons, un milió d'habitatges menys a l'any. Després d'una contracció de tanta magnitud, els creixements que s'esperen per a 2011 i 2012, en la banda entre el 2% i el 3%, són merament testimonials. I és que la demanda d'habitatge, malgrat algunes excepcions puntuals, continuarà força aletargada, temerosa que es materialitzi abans la probable pujada d'interessos que la normalització de l'economia i l'ocupació.

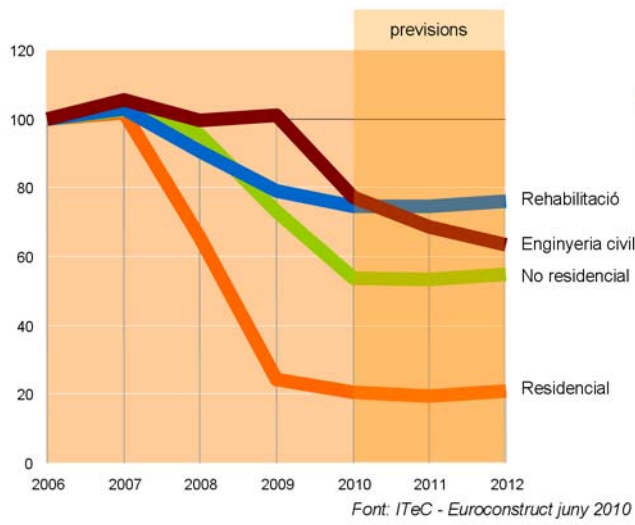
L'edificació **no residencial** de nova planta està experimentant el cicle amb retard respecte a l'observat en l'habitatge. Així, si l'habitatge va experimentar el seu pic de producció en el 2007, en el no residencial es va créixer fins al 2008. Igualment, si l'habitatge s'encamina a tocar fons en el 2010, en el no residencial no s'hi arribarà fins al 2011. La part descendent del cicle haurà estat menys virulenta en termes de producció, i es confia que la contracció acumulada al llarg dels tres anys de recessió no superi el -23%. Cap nínxol de mercat aconsegueix esquivar els nombres vermells, tant els moguts per la demanda pública com per la privada, i dos submercats de gran dimensió com la construcció comercial i sobretot la industrial mostren un preocupant comportament en "L". És precisament l'estancament en aquests submercats el que porta a preveure per al 2012 només un feble creixement (+0,8%).

L'actualitat en els mercats d'**enginyeria civil** se centra en la retirada de les mesures anticrisi que, majoritàriament però no unànimement, van aplicar els diferents països en el capítol de construcció d'infraestructures. El balanç global d'aquest esforç inversor públic és positiu, atès que s'ha aconseguit que el sector europeu de l'obra civil travessés el 2009 sense registrar pèrdues com les de la resta de mercats d'edificació. Malgrat això, els efectes no han estat tan intensos com s'esperava i el creixement de la producció finalment comptabilitzat en el 2009 (+0,2%) es queda realment lluny de les expectatives inicials (l'informe d'hivern contemplava +1,7%). També s'esperava un cert "efecte inèrcia" que permetés projectar un rastre positiu cap al 2010, però ja no s'hi compta a la nova previsió per al 2010 (-1,7%). Per al 2011-2012 les expectatives tenen signe contrari segons considerem els països occidentals o orientals de la zona Euroconstruct: en els primers la producció continuarà contraient-se, tendint a l'estancament (-0,6% anual de terme mitjà); en els segons s'espera un creixement significatiu (+15,7% anual de terme mitjà).

Evolució dels diferents subsectors al mercat europeu
 Índexs de producció a preus constants, base 2006=100

Evolució dels diferents subsectors al mercat espanyol
 Índexs de producció a preus constants, base 2006=100

Situació i previsions a Espanya

El fre en l'enginyeria civil deixa al sector construcció espanyol en caiguda lliure

Espanya s'ha vist forçada a migrar a gran velocitat des d'una situació en la qual havia desplegat abundància de mecanismes anticíclics (com el fons d'inversió local, de significativa repercussió en el sector construcció) a una altra en la qual se li exigeix una contenció del dèficit molt rigorosa i en un termini molt curt. L'abast de les noves mesures és tal que alentiran forçosament la velocitat prevista de recuperació per a l'economia espanyola, ja de per si mateixa molt moderada.

La repercussió dels plans de retallada de la despesa pública sobre el sector construcció serà més que evident, particularment per a l'**enginyeria civil**, la qual havia estat capaç de travessar els dos primers anys de la crisi amb relatiu poc impacte. Comença, doncs, un segon acte de la crisi de la construcció, desproveïda a partir d'ara de l'únic mercat que contribuïa a contenir el seu desplomament: la construcció d'infraestructures. L'enginyeria civil espanyola s'enfronta a un panorama particularment negatiu començant ja en 2010 (-24%) i que només podria alleujar-se una mica en el 2011 (-11%) si finalment es materialitza el contrapunt de l'anunciat paquet de projectes a finançar amb mecanismes de partenariat públic-privat.

En **edificació residencial** s'ha contret l'activitat fins a cotes extremes: s'estima que la producció de nova planta en el 2010 serà només una cinquena part del que va ser en el 2007. Aquest nivell de producció, malgrat la seva mínima envergadura, sembla destinat a convertir-se en el nivell estàndard dels propers anys, mentre la prioritat continuï sent vendre l'estoc construït durant la fase expansiva del cicle. S'han dipositat bastants expectatives que durant el 2010 es pugui alleugerir mínimament la gran borsa d'habitatge en oferta, abans que se suprimeixi la desgravació per compra d'habitatge. L'altra gran incògnita per al 2011 és comprovar si els preus de l'habitatge han tocat fons o no. Abans de clarificar tot això i de poder calibrar l'autèntic nivell de la demanda a Espanya, no té sentit esperar canvis de signe en termes de producció, per la qual cosa el sector continuarà contraient-se almenys durant 2010 (-15%) i 2011 (-5%).

L'alentiment de la recuperació econòmica afecta de forma directa l'**edificació no residencial**. L'escassetat de nous projectes tramitats durant el 2009 té continuïtat durant el 2010, de manera que a curt termini la producció continua en descens (-26% en 2010) tot i que es confia que en 2011 es pugui tocar fons simultàniament amb la resta d'Europa. A partir d'aquí tampoc s'espera ni una recuperació contundent ni homogènia a tots els mercats: oficines i oci poden ser les àrees que surtin primer de l'atonía, precedint al comerç que pot necessitar una mica més de temps per a recuperar-se.

Agregant tots aquests components, el còmput global del sector esbossa un panorama sens dubte recessiu per al 2010 (-17,7%), el tercer any de caigudes consecutives i a ritmes de dos dígitos. A diferència de la mitjana europea, on el sector abandona la zona negativa en el 2011, a Espanya s'espera que la contracció de la producció es perllongui, com a mínim un any més (-4,7% per al 2011) i no es descarta un segon (-0,1% per al 2012).

La propera cita per al seguiment del sector Euroconstruct Budapest desembre 2010

La següent reunió del fòrum Euroconstruct se celebrarà els propers dies 2 i 3 de desembre a Budapest, organitzada per Buildecon, el membre hongarès del grup.

Com de costum, els experts dels 19 països de la xarxa Euroconstruct presentaran les seves conclusions relatives al seguiment de la marxa del sector, juntament amb les perspectives fins a l'any 2013. Aquesta conferència, a més, prestarà un particular èmfasi sobre els mercats de la construcció als països de l'Est, incloent Bulgària, Romania, Sèrbia, Ucraïna, Turquia i Rússia. El programa definitiu es donarà a conèixer a www.euroconstruct.org